

Šis dokuments ir izveidots vienīgi dokumentācijas nolūkos, un iestādes neuzņemas nekādu atbildību par tā saturu

► **B**

► **C1 PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS**

(2011. gada 17. maijs)

par Savienības finanšu palīdzības piešķiršanu Portugālei ◀

(2011/344/ES)

(OV L 159, 17.6.2011., 88. lpp.)

Grozīts ar:

Oficiālais Vēstnesis

		Nr.	Lappuse	Datums
► <u>M1</u>	Padomes Īstenošanas lēmums 2011/541/ES (2011. gada 2. septembris)	L 240	8	16.9.2011.
► <u>M2</u>	Padomes Īstenošanas lēmums 2011/683/ES (2011. gada 11. oktobris)	L 269	32	14.10.2011.
► <u>M3</u>	Padomes Īstenošanas lēmums 2012/92/ES (2011. gada 14. decembris)	L 46	40	17.2.2012.
► <u>M4</u>	Padomes Īstenošanas lēmums 2012/224/ES (2012. gada 29. marts)	L 115	21	27.4.2012.
► <u>M5</u>	Padomes Īstenošanas lēmums 2012/409/ES (2012. gada 10. jūlijs)	L 192	12	20.7.2012.
► <u>M6</u>	Padomes Īstenošanas lēmums 2012/658/ES (2012. gada 9. oktobris)	L 295	14	25.10.2012.

Labota ar:

► **C1** Kļūdu labojums, OV L 178, 10.7.2012., 15. lpp. (2011/344/ES)

▼B▼C1**PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS****(2011. gada 17. maijs)****par Savienības finanšu palīdzības piešķiršanu Portugālei**▼B

(2011/344/ES)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Regulu (ES) Nr. 407/2010 (2010. gada 11. maijs), ar ko izveido Eiropas finanšu stabilizācijas mehānismu ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 3. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Portugāle nesen sāka izjust pieaugošu spiedienu finanšu tirgos, kas rada bažas par tās valsts finanšu ilgtspējību. Pašreizējā krīze tiešām ir būtiski ietekmējusi arī valsts finanšu stāvokli, kas krasi palielināja valsts parāda vērtspapīru ienesīguma atšķirības. Pēc kredītreitingu aģentūru vairākkārt veiktā Portugāles valsts obligāciju kredītreitingu samazinājuma tā vairs nespēja sevi refinansēt ar tādām likmēm, kuras būtu ilgtermiņā savienojamas ar fiskālo stabilitāti. Turklāt banku sektoram, kas, jo īpaši eurozonā, ir lielā mērā atkarīgs no ārējā finansējuma, arvien mazāk bija pieejams starptautisko tirgu finansējums.
- (2) Ņemot vērā šīs lielās ekonomikas un finanšu grūtības, kuras izraisījuši ārkārtēji notikumi, ko valdība nevar ietekmēt, Portugāle 2011. gada 7. aprīlī Eiropas Savienībai, eurozonas dalībvalstīm un Starptautiskajam Valūtas fondam ("SVF") oficiāli lūdza finanšu palīdzību, lai atbalstītu politikas programmu uzticības atjaunošanai un ļautu atjaunot ekonomikā ilgtspējīgu izaugsmi, kā arī nodrošinātu finanšu stabilitāti Portugālē, eurozonā un Savienībā. 2011. gada 3. maijā tika panākta vienošanās starp valdību un apvienoto Komisijas/SVF/ECB delegāciju attiecībā uz visaptverošu trīs gadu politikas programmu laikposmā līdz 2014. gada vidum, kas jāizklāsta Ekonomikas un finanšu politikas memorandā ("MEFP") un Saprašanās memorandā par konkrētiem ekonomikas politikas nosacījumiem ("MoU"). Šo politikas programmu atbalstīja divas lielākās opozīcijas partijas.

⁽¹⁾ OV L 118, 12.5.2010., 1. lpp.

▼B

- (3) Šī ekonomikas un finanšu korekciju programmas (“programma”) projekta, ko Portugāle iesniegusi Komisijā un Padomē, mērķis ir atjaunot uzticību valstij un banku sektoram, kā arī sekmēt izaugsmi un nodarbinātību. Tajā ietverti visaptveroši darbības elementi trīs jomās. Pirmkārt, dziļas un laicīgas strukturālās reformas, lai palielinātu potenciālo izaugsmi, radītu darba vietas un uzlabotu konkurētspēju (tostarp izmantojot fiskālo devalvāciju). Konkrētāk, programmā ietvertas darba tirgus, tiesu sistēmas, tīkla nozaru, mājokļu un pakalpojumu sektoru reformas ar mērķi palielināt ekonomikas izaugsmes potenciālu, uzlabot konkurētspēju un sekmēt ekonomikas pielāgošanos. Otrkārt, ticama un sabalansēta fiskālās konsolidācijas stratēģija, kuru papildina strukturālie fiskālie pasākumi un publiskā un privātā sektora partnerības (“PPP”) un valsts uzņēmumu (“VU”) labāka kontrole, kuru mērķis ir vidējā termiņā panākt valdības bruto parāda pret IKP attiecības stabili samazināšanos. Valsts iestādes ir apņēmušās līdz 2013. gadam samazināt deficītu līdz 3 % no IKP. Treškārt, finanšu sektora stratēģija, kuras pamatā ir rekapitalizācija, un aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanas pasākumi, lai aizsargātu finanšu sektoru pret nekoordinētu aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanu, izmantojot tirgus mehānismus ar papildnodrošinājumiem.
- (4) Saskaņā ar Komisijas pašreizējām prognozēm par nominālā IKP pieaugumu (−1,2 % 2011. gadā, −0,5 % 2012. gadā, 2,5 % 2013. gadā un 3,9 % 2014. gadā) fiskālās korekcijas atbilst parāda un IKP attiecībai 101,7 % 2011. gadā, 107,4 % 2012. gadā, 108,6 % 2013. gadā un 107,6 % 2014. gadā. Tādējādi parāda un IKP attiecība tiktu stabilizēta 2013. gadā un pēc tam pakāpeniski samazinātos, pieņemot, ka deficīta samazināšanā tiek panākts turpmāks progress. Parāda dinamiku ietekmē vairākas zembilances operācijas, kuras, kā tiek prognozēts, palielinās parāda un IKP attiecību par 1¾ procentpunktiem no IKP 2011. gadā un ¾ procentpunktiem no IKP gadā laikposmā no 2012. līdz 2014. gadam. Tās ietver apjomīgu finanšu aktīvu iegādi, jo īpaši iespējamai banku rekapitalizācijai un VU finansējumam, sasniedzot ½ % no IKP gadā laikposmā no 2011. līdz 2014. gadam. No otras puses, ienākumi no privatizācijas, kas veido aptuveni 3 % no IKP laikposmā līdz 2013. gadam, palīdzēs samazināt parādu.
- (5) Komisijas vērtējums sadarbībā ar Eiropas Centrālo banku (“ECB”) un SVF ir, ka Portugālei ir nepieciešams kopējais finansējums EUR 78 miljardu (78 000 miljonu) apmērā laikposmā no 2011. gada jūnija līdz 2014. gada vidum. Neraugoties uz būtisko fiskālo korekciju, finansējuma iztrūkums valstij programmas darbības laikposmā var sasniegt EUR 63 miljardus. Tiek pieņemts, ka pieeja vidēja termiņa un ilgtermiņa parādu tirgum būs liegta līdz 2013. gada pirmajai pusei. Tiek pieņemts, ka Portugāle spēs refinansēt daļu no saviem esošajiem īstermiņa parādiem, taču programmā paredzēts arī finansējuma nodrošinājums gadījumos, ja rodas neparedzētas novirzes no Komisijas finansējuma pamatscenārija. Portugāle tiek mudināta saglabāt un pielāgot tās finanšu tirgus darbības ar mērķi attīstīt tirgus piekļuvi un uzticību. Finanšu sektora stratēģija, kas noteikta programmā ar mērķi atjaunot ilgtermiņa uzticību Portugāles banku sistēmai, paredz banku grupām līdz 2011. gada beigām palielināt to 1. līmeņa pamatkapitāla proporciju līdz 9 % un līdz 2012. gada beigām – līdz 10 % un pēc tam uzturēt to. Programmā ietverta arī banku atbalsta shēma līdz pat EUR 12 miljardu apmērā, lai

▼B

nodrošinātu vajadzīgo kapitālu gadījumos, kad tas nav pieejams tirgū. Tomēr reālās finansējuma vajadzības var būt krietni mazākas, jo īpaši tad, ja būtiski uzlabojas tirgus apstākļi un programmas darbības laikposmā nerodas smagi, neparedzēti banku zaudējumi.

- (6) Programma tiktu finansēta, izmantojot ieguldījumus no ārējiem avotiem. Savienības palīdzība Portugālei sasniegtu līdz pat EUR 52 miljardus no Eiropas Finanšu stabilizācijas mehānisma ("EFSM"), kas izveidots ar Regulu (ES) Nr. 407/2010, kā arī no Eiropas finanšu stabilitātes instrumenta. Turklāt Portugāle ir lūgusi aizdevumu no SVF Paplašinātās kreditēšanas mehānisma resursiem SDR 23,742 miljardu apmērā (kas, atbilstīgi 2011. gada 5. maija valūtas kursam atbilst EUR 26 miljardiem). Atbalsts no EFSM ir jāsniedz ar tādiem nosacījumiem, kas ir līdzīgi SVF nosacījumiem. Savienības finanšu palīdzība būtu jāpārvalda Komisijai.
- (7) Padomei būtu regulāri jāpārskata Portugāles īstenotā ekonomikas politika.
- (8) Konkrētie ekonomikas politikas nosacījumi, par kuriem panākta vienošanās ar Portugāli, būtu jāparedz Saprašanās memorandā par īpašiem ekonomikas politikas nosacījumiem ("saprašanās memorands"). Sīkāki finanšu nosacījumi būtu jāparedz aizdevuma līgumā.
- (9) Komisijai, sadarbībā ar ECB, organizējot vizītes un izskatot Portugāles iestāžu regulāri iesniegtos ziņojumus, būtu regulāri jāpārbauda, vai tiek ievēroti ekonomikas politikas nosacījumi, saskaņā ar kuriem palīdzība piešķirta.
- (10) Visā programmas īstenošanas gaitā Komisijai būtu jāsniedz papildu ieteikumi par politiku un tehniskā palīdzība konkrētās jomās.
- (11) Darbībām, kuras palīdz finansēt ar Savienības finanšu palīdzību, ir jābūt saderīgām ar Savienības politiku un jāatbilst Savienības tiesību aktiem. Pasākumi finanšu iestāžu atbalstam ir jāveic saskaņā ar Savienības noteikumiem par konkurenci.
- (12) Palīdzība būtu jāsniedz ar mērķi atbalstīt veiksmīgu programmas īstenošanu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

▼M2

- 1. Savienība nodod Portugāles rīcībā aizdevumu, kura maksimālais apjoms ir EUR 26 miljardi, ar vidējo maksimālo dzēšanas termiņu 12,5 gadi. Aizdevuma atsevišķu daļu dzēšanas termiņš var būt līdz 30 gadiem.

▼B

2. Finanšu palīdzība ir pieejama trīs gadus, sākot no pirmās dienas pēc šā lēmuma spēkā stāšanās.

▼M1

3. Komisija piešķir Savienības finanšu palīdzību Portugālei ne vairāk kā 14 daļās. Vienu daļu var izmaksāt vienā vai vairākos maksājumos. Pirmās un otrās daļas maksājumu dzēšanas termiņi var būt ilgāki nekā maksimālais vidējais dzēšanas termiņš, kas minēts 1. punktā. Šādos gadījumos turpmāko maksājumu dzēšanas termiņus nosaka tā, lai maksimālais vidējais dzēšanas termiņš, kas minēts 1. punktā, tiktu sasniegts, tiklīdz visas daļas ir izmaksātas.

▼B

4. Pirmo daļu izmaksā ar noteikumu, ka stājas spēkā aizdevuma līgums un saprašanās memorands. Turpmākās aizdevuma daļas tiek izmaksātas, ja Komisija, apspriežoties ar ECB, ir pozitīvi novērtējusi Portugāles sniegumu, izpildot vispārējos ekonomikas politikas nosacījumus, kas noteikti šajā lēmumā un saprašanās memorandā.

▼M2

5. Portugāle maksā Savienības finansējuma izmaksas par katru daļu.

▼B

6. Turklāt Portugāle sedz Regulas (ES) Nr. 407/2010 7. pantā minētās izmaksas.

7. Ja tas vajadzīgs aizdevuma finansēšanai, ir atļauti piesardzīgi procentu likmes mijmaiņas darījumi ar visaugstākās kredītkvalitātes partneriem, kā arī kompleksi aizņēmumu darījumi.

8. Komisija lemj par turpmāko finansējuma daļu apmēru un izmaksāšanu. Komisija lemj par katra maksājuma apmēru.

2. pants

1. Palīdzību pārvalda Komisija atbilstīgi Portugāles saistībām.

2. Komisija sadarbībā ar ECB vienojas ar Portugāles iestādēm par konkrētajiem ekonomikas politikas nosacījumiem, saskaņā ar kuriem finanšu palīdzība tiek piešķirta, kā paredzēts 3. pantā. Minētos nosacījumus paredz saprašanās memorandā, kuru paraksta Komisija un Portugāles iestādes atbilstīgi 1. punktā minētajām saistībām. Sīkākus finanšu nosacījumus paredz aizdevuma līgumā, kas noslēdzams ar Komisiju.

3. Komisija sadarbībā ar ECB regulāri pārbauda (vismaz reizi ceturksnī), vai tiek ievēroti ekonomikas politikas nosacījumi, saskaņā ar kuriem palīdzība tiek piešķirta, un pirms katras palīdzības daļas izmaksas sniedz ziņojumu Ekonomikas un finanšu komitejai. Šajā nolūkā Portugāles iestādes pilnībā sadarbojas ar Komisiju un ECB un nodod to rīcībā visu vajadzīgo informāciju. Komisija informē Ekonomikas un finanšu komiteju par aizņēmumu iespējamo refinansēšanu vai finanšu nosacījumu pārstrukturēšanu.

▼B

4. Portugāle pieņem un īsteno papildu konsolidācijas pasākumus, lai nodrošinātu makrofinansiālo stabilitāti, ja šādi pasākumi ir nepieciešami palīdzības programmas laikā. Portugāles iestādes pirms jebkādu papildu pasākumu pieņemšanas konsultējas ar Komisiju un ECB.

3. pants

1. Ar šo tiek apstiprināts Portugāles iestāžu sagatavotais ekonomikas un finanšu korekciju programmas projekts ("programma").

2. Pirmās finansējuma daļas izmaksai sekojošās daļas izmaksā, pamatojoties uz apmierinošu programmas īstenošanu, konkrētāk, saprašanās memorandā noteikto konkrēto ekonomikas nosacījumu izpildi. Tie *inter alia* ietver pasākumus, kas paredzēti šā panta 4. līdz 8. punktā.

▼M6

3. Vispārējās valdības budžeta deficīts 2011. gadā nedrīkst pārsniegt 5,9 % no IKP, 2012. gadā 5,0 %, 2013. gadā 4,5 % no IKP un 2014. gadā 2,5 % no IKP atbilstīgi pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras prasībām. Šā deficīta aprēķinā ņem vērā iespējamās budžeta izmaksas banku atbalsta pasākumiem Portugāles valdības finanšu sektora stratēģijas kontekstā. Konsolidāciju panāk ar augstas kvalitātes pastāvīgiem pasākumiem, samazinot konsolidācijas ietekmi uz visneaizsargātākajām grupām.

4. Portugāle līdz norādītā gada beigām pieņem pasākumus, kas minēti 5. līdz 8. punktā, un konkrēti termiņi 2011.–2014. gadam tiks noteikti saprašanās memorandā. Portugāle ir gatava veikt papildu konsolidācijas pasākumus, lai līdz 2014. gadam samazinātu budžeta deficītu zem 3 % no IKP, ja netiek sasniegti mērķi.

▼B

5. Saskaņā ar saprašanās memorandu Portugāle līdz 2011. gada beigām pieņem šādus pasākumus:

▼M3

- a) 2011. gada fiskālā deficīta mērķi sasniedz, izmantojot ārkārtas pasākumu. Aktīvus, kas iegādāti banku pensiju fondu pārskaitījuma uz valsts sociālā nodrošinājuma sistēmu rezultātā, neizmanto tādā veidā, kas kaitē Portugāles valsts finanšu sektora ilgtermiņa noturībai;
- b) Portugāle pieņem pasākumus, lai nostiprinātu valsts finanšu pārvaldību. Portugāle īsteno pasākumus, kas paredzēti jaunajā Budžeta struktūras likumā, tostarp izstrādā vidēja termiņa budžeta struktūru un izveido neatkarīgu fiskālo jautājumu padomi. Budžeta struktūru vietējā un reģionālā līmenī ievērojami pastiprina, jo īpaši izvirzot pamatiespējas, kā pielāgot attiecīgos finanšu likumus Budžeta struktūras likuma prasībām. Portugāle padara intensīvāku valsts finanšu ziņošana un pārraudzību un stiprina budžeta izpildes noteikumus un procedūras. Portugāles valdība sagatavo kavēto maksājumu apstiprināšanas un norēķinu stratēģiju, kurā nosaka, kā un kad kavēto

▼ M3

maksājumu apjoms ir jāstabilizē, un izpēta dažādas kavēto maksājumu norēķinu iespējas. Attiecībā uz publiskajām un privātajām partnerībām (PPP) Portugāles valdība neveido nevienu jaunu PPP pirms programmā paredzētā pētījuma par pašreizējām PPP un pirms kļūst pieejamas ierosinātās juridiskās un iestāžu reformas;

▼ M1

- c) Portugāle turpina stiprināt darba tirgus darbību, jo īpaši veicot pasākumus, lai reformētu nodarbinātības aizsardzības tiesību aktus, algu noteikšanu un aktīva darba tirgus politiku;

▼ B

- d) enerģētikas nozarē Portugāle veic pasākumus, lai atvieglotu ienākšanu un sekmētu Pireneju pussalas gāzes tirgus izveidi, kā arī pārskatītu atbalsta un kompensācijas shēmas elektroenerģijas ražošanai. Attiecībā uz citām tīkla nozarēm, konkrētāk, transportu, telekomunikācijām un pasta pakalpojumiem, Portugāle pieņem papildu pasākumus, kas veicina konkurenci un elastību;

▼ M3

- e) Portugāle turpina atvērt ekonomiku konkurencei. Portugāles valdība veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka Portugāles valsts vai jebkura valsts iestāde kā akcionārs neslēdz līgumus, kuri var kavēt kapitāla brīvu apriti vai ietekmēt vadības kontroli uzņēmumos. Jaunajā Privatizācijas likumā arī tiek ievērots brīvas kapitāla aprites princips, un tajā netiek piešķirtas īpašas tiesības valstij un nepieļauj to izmantošanu. Konkurences tiesību pārskatīšanu veic ar mērķi paātrināt konkurences noteikumu piemērošanu un uzlabot piemērošanas efektivitāti;

▼ B

- f) Portugāle uzlabo kārtību un noteikumus publiskā iepirkuma procedūrās, lai veidotu konkurētspējīgāku uzņēmējdarbības vidi un nodrošinātu efektīvāku publiskā sektora līdzekļu izmantošanu;

▼ M1

- g) Portugāle pieņem pasākumus, lai uzlabotu valsts uzņēmumu efektivitāti un ilgtspējību centrālajā, reģionālajā un vietējā līmenī. Portugāle sagatavo visaptverošu valsts uzņēmumu stratēģijas dokumentu, kurā pārskatīta tarifu struktūra un pakalpojumu sniegšana, kā arī plānu no 2012. gada samazināt vajadzību pēc aizņēmumiem. Portugāle īsteno pašreizējos plānus samazināt centrālās valdības valsts uzņēmumu darbības izmaksas vismaz par vidēji 15 %, izņemot veselības aprūpes nozarē, un sagatavo līdzvērtīgu plānu reģionālās un vietējās pārvaldes valsts uzņēmumiem;

▼ **M3**

- h) Portugāle sagatavo finanšu vienošanos ar Madeiras autonomo reģionu ("RAM"), kas atbilst programmai. Līdz tiek panākta vienošanās par minēto vienošanos un tās īstenošanu RAM budžetā, Portugāle cieši pārrauga RAM budžeta izpildi, aizkavē valsts pārskaitījumus RAM valdībai un nesedz nekādus jaunus RAM valdības un tās VU tirdzniecības vai finanšu parādus vai garantijas, ko nav apstiprinājusi Finanšu ministrija.

▼ **M6**

6. Saskaņā ar saprašanās memorandu Portugāle 2012. gada laikā pieņem šādus pasākumus:

- a) vispārējās valdības budžeta deficīts nepārsniedz 5,0 % no IKP 2012. gadā. Portugāle turpina cieši uzraudzīt fiskālo attīstību un īstenot politikas turpmākas korekcijas, lai sasniegtu 2012. gadam noteikto mērķi. Šajā nolūkā Portugāle aptur dažas 2012. gada budžeta apropriācijas ieguldījumu projektiem, kuri vēl nav sākti, palielina zīmogodevas par vērtīgu īpašumu, paaugstina nodokļa likmes par ienākumiem no ieguldījumiem, paātrina dažus no 2013. gada budžeta pasākumiem, kas skar sociālos pabalstus, īsteno papildu pasākumus, kas rada starppatēriņa ietaupījumus un palielina citus ieņēmumus no tirdzniecības, lai nodrošinātu 2012. gada deficīta mērķi;
- b) Portugāle tiecas 2012. gadā samazināt izdevumus vismaz par EUR 6,8 miljardiem, tostarp samazinot publiskā sektora algas un nodarbinātību, samazinot pensijas, pilnībā reorganizējot centrālo administrāciju, novēršot funkciju pārklāšanos un citas neefektīvas parādības, samazinot transfertus VU, reorganizējot un samazinot pašvaldību skaitu, samazinot izglītības un veselības aprūpes izdevumus, samazinot transfertus vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kā arī kapitālizdevumus un citus izdevumus, kā noteikts programmā;
- c) attiecībā uz ieņēmumiem Portugāle īsteno ieņēmumu pasākumus par kopējo summu vismaz EUR 3 miljardi, tostarp izmantojot PVN bāzes paplašināšanu, ko veic, samazinot atbrīvojumus un pārskatot to preču un pakalpojumu sarakstus, uz ko attiecas samazinātas, vidējas un augstākas likmes, palielina akcīzes nodokli, paplašina uzņēmumu un iedzīvotāju ienākuma nodokļa bāzi, samazinot nodokļu atlaides un īpašos režīmus, nodrošina pensijām un darba algai piemērojamo iedzīvotāju ienākuma nodokļa atskaitījumu tuvināšanu un veic izmaiņas īpašumu aplikšanā ar nodokli, samazinot atbrīvojumus. Šos pasākumus papildina darbības, kas vērstas pret izvairīšanos no nodokļiem, krāpniecību un nedokumentētiem darījumiem;

▼ **M6**

- d) Portugāle turpina pieņemt pasākumus, kas vērsti uz publisko finanšu pārvaldības nostiprināšanu. Portugāle īsteno pasākumus, kas paredzēti jaunajā budžeta pamatlikumā, tostarp izstrādā vidēja termiņa budžeta programmu. Vietējo un reģionālo budžeta programmu ievērojami pastiprina, jo īpaši pielāgojot attiecīgos finanšu likumus budžeta pamatlikuma prasībām. Portugāle intensificē pārskatu sniegšanu par valsts finansēm un pārraudzību, kā arī stiprina budžeta izpildes noteikumus un procedūras. Portugāles valdība piemēro validēšanas un norēķinu stratēģiju kavēto maksājumu nomaksai un pastiprina saistību īstenošanas kontroli, lai novērstu jaunu kavēto maksājumu rašanos. Portugāle īsteno jauno tiesisko un institucionālo PPP sistēmu. PPP netiks uzsāktas, pirms jaunā sistēma nebūs pilnībā efektīva. Balstoties uz pētījumu, ko sagatavojis starptautisks revīzijas uzņēmums, Portugāle izveido sīki izstrādātu stratēģisko plānu, kas pilnībā atbilst piemērojamiem Savienības tiesību aktiem, tostarp tiesību aktiem publiskā iepirkuma jomā, lai iegūtu būtisku fiskālo kapitāla pieaugumu, vienlaikus samazinot parādu slogu un nodrošinot ilgtspējīgu valsts saistību samazināšanu. Portugāle pieņem tiesību aktu, ar ko regulē VU izveidi un darbību centrālā, reģionālā un vietējā līmenī;
- e) Portugāle piemēro jaunus tiesību aktus, lai reorganizētu un ievērojami samazinātu vietējo pārvaldes iestāžu skaitu. Šīs izmaiņas stājas spēkā, sākot ar nākamo vietējo pašvaldību vēlēšanu ciklu. Turklāt Portugāle pastiprina centienus racionalizēt publisko sektoru, samazinot un uzlabojot uzdevumu kopīgu veikšanu visos pārvaldes līmeņos;
- f) Portugāle padziļina ieņēmumu pārvaldes reformu, nostiprinot saiknes starp *Autoridade Tributária e Aduaneira* un sociālā nodrošinājuma sistēmas ieņēmumu iekasēšanas struktūrām, samazinot reģionālo iestāžu skaitu un novēršot atlikušās problēmas nodokļu lēmumu pārsūdzības sistēmā;
- g) Portugāle īsteno finansiālo vienošanos ar *RAM*;
- h) Portugāle pieņem pasākumus, lai uzlabotu VU efektivitāti un ilgtspēju centrālajā, reģionālajā un vietējā līmenī. Portugāle izpēta iespējas, lai pārvaldītu smago VU parāda slogu, tostarp *Parública*, un lai nodrošinātu uzlabotus nosacījumus tirgus finansējumam. Portugāle tiecas līdz 2012. gada beigām nodrošināt līdzsvarotu darbību nozares līmenī;
- i) Portugāle turpina īstenot privatizācijas programmu. Notiek *Caixa Geral de Depositos* apdrošināšanas sektora (*Caixa Seguros*) tieša pārdošana;
- j) Portugāles valdība iesniedz tiesību akta projektu Portugāles parlamentam, lai saskaņotu atļaušanas pabalstus ar Savienības vidējām 8–12 dienām par darba gadu un izveidotu kompensāciju fondu atļaušanas pabalstiem;

▼ **M6**

- k) Portugāle veicina tādas atalgojuma sistēmas attīstību, kas atbilst mērķiem radīt jaunas darba vietas un uzlabot uzņēmumu konkurētspēju, lai koriģētu makroekonomisko nelīdzsvarotību. Programmas darbības laikposmā jebkurš minimālās algas palielinājums tiek noteikts tikai gadījumā, ja to pamato ekonomikas un darba tirgus attīstība. Tiek veikti pasākumi, lai novērstu trūkumus pašreizējās algu noteikšanas shēmās, un tiek pieņemti tiesību akti, lai pārskatītu koplīgumu pagarināšanas kritērijus un kārtību un sekmētu uzņēmuma līgumu noslēgšanu. Līdz tam laikam koplīgumus nepagarina;

- l) Portugāle turpina uzlabot savas aktīva darba tirgus politikas efektivitāti saskaņā ar novērtējuma ziņojumu un rīcības plānu, lai uzlabotu valsts nodarbinātības dienestu darbību;

- m) Portugāle īsteno pasākumus, kas izklāstīti tās rīcības plānos vidējās izglītības un profesionālās izglītības un apmācības kvalitātes uzlabošanai;

- n) uzlabo tiesu sistēmas darbību, īstenojot pasākumus, kas ierosināti tiesu reformu plānā, un piemērojot mērķtiecīgus pasākumus pakāpeniskai neizskatīto lietu uzkrājumu samazināšanai un alternatīvas strīdu izšķiršanas sekmēšanai;

- o) Portugāle turpina atvērt ekonomiku konkurencei. Portugāles valdība veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka ar tās rīcību netiks izveidoti šķēršļi brīvai kapitāla apritei un, konkrēti, ka Portugāles valsts vai jebkura publiska iestāde akcionāru statusā neslēdz nolīgumus, kas varētu traucēt kapitāla brīvai apritei vai ietekmēt uzņēmumu pārvaldības kontroli. Profesionālo pakalpojumu darbību veicina, uzlabojot regulējumu profesionālo kvalifikāciju atzīšanai un likvidējot nevajadzīgus ierobežojumus attiecībā uz reglamentētajām profesijām. Būvniecībā un darbībās ar nekustamo īpašumu Portugāle pārrobežu pakalpojumu sniedzējiem padara prasības mazāk apgrūtinājošas un pārskata šķēršļus pakalpojumu sniedzēju uzņēmējdarbības veikšanai;

- p) uzlabo konkurenci un tiesisko regulējumu. Portugāle pastiprina galveno valsts regulatoru iestāžu neatkarību, autonomiju un pārvaldību, īsteno konkurences likumu nolūkā uzlabot konkurences noteikumu piemērošanas ātrumu un efektivitāti, pārrauga jaunu lietu pieplūdumu un ziņo par specializētās Konkurences, regulēšanas un uzraudzības tiesas darbību;

▼ M6

- q) enerģētikas nozarē Portugāle veic pasākumus, lai atvieglotu ienākšanu tirgū un sekmētu Ibērijas gāzes tirgus izveidi, un veic turpmākus pasākumus, lai pilnībā transponētu trešo ES tiesību aktu paketi enerģētikas jomā. Lai nodrošinātu valsts regulatīvās iestādes neatkarību, autonomiju un pilnvaras, kas ir paredzētas trešajā tiesību aktu paketē enerģētikas jomā, Portugāle līdz 2012. gada trešajam ceturksnim pieņem jaunus nolikumus par regulatoriem, par ko 2012. gada jūlijā bija vienošanās ar Komisiju, ECB un SVF, un nodrošina, ka tie stājas spēkā pirms 2012. gada beigām, lai liberalizētu elektroenerģijas un gāzes tirgus. Portugāle veic pasākumus, lai pārskatītu elektroenerģijas ražošanas atbalsta un kompensāciju shēmas. Portugāle veic pasākumus, lai līdz 2020. gadam samazinātu pārmērīgi augstus procentus un novērstu tarifu parādu, īpašu uzmanību pievēršot elektroenerģijas garantijas kompensācijas shēmām un īpašiem režīmiem (atjaunojamie energoresursi – izņemot tos, kas piešķirti saskaņā ar konkursa mehānismiem, – un koģenerācija) un parastajam režīmam (“CMEC” un “CAE”);
- r) citās tīkla nozarēs, jo īpaši transportā, telekomunikācijās un pasta pakalpojumos, Portugāle pieņem papildu pasākumus, kas veicina konkurenci un elastību;
- s) Portugāle pieņem vairākus pasākumus, lai paaugstinātu teritoriālās plānošanas licenču shēmu, rūpniecības un tirdzniecības un tūrisma licencēšanas efektivitāti. Turklāt Portugāles valdība analizē un ātri apstrādā licencēšanas pieteikumus plānotiem investīciju projektiem, kas nav atrisināti vai izlemti ilgāk par 12 mēnešiem;
- t) Portugāle sagatavo rīcības plānu ar pasākumiem, kas uzņēmumiem, jo īpaši MVU, atvieglotu piekļuvi finansējumam un eksporta tirgiem.

7. Saskaņā ar saprašanās memorandu Portugāle 2013. gada laikā pieņem šādus pasākumus:

- a) vispārējās valdības budžeta deficīts nepārsniedz 4,5 % no IKP 2013. gadā. 2013. gada budžetā ietver nepārtrauktus konsolidācijas pasākumus vismaz 3 % no IKP apmērā, kuru mērķis ir samazināt vispārējās valdības budžeta deficītu 3. punktā minētajā laikposmā. Portugāles valdība pēta veidus, kā palielināt izdevumu samazināšanas svaru 2013. gada kopējā konsolidācijas pasākumu paketē, lai nodrošinātu izaugsmei draudzīgu vidēja termiņa fiskālo korekciju, kas vērsta uz izdevumu daļu. Portugāles valdība 2013. gada gaitā izmanto ārkārtas pasākumus noviržu gadījumā, ņemot vērā iespējamo īstenošanas risku;
- b) 2013. gada budžetā ietver pasākumus ieņēmumu jomā, piemēram, iedzīvotāju ienākuma nodokļa reformēšanu, ar ko vienkāršo nodokļa struktūru, paplašina nodokļu bāzi, likvidējot dažas nodokļu priekšrocības, un vidējā nodokļu līmeņa celšanu, uzlabojot progresivitāti, uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzes paplašināšanu, palielinot ieguldījumu ienākuma nodokļa likmi, akcīzes nodokļa likmes paaugstināšanu un ieviešot izmaiņas nodokļa uzlikšanai īpašumiem;

▼ M6

c) attiecībā uz izdevumiem 2013. gada budžetā paredz tādas pasākumus kā centrālās pārvaldes, izglītības, veselības un sociālo pabalstu izdevumu samazināšana, racionalizējot publiskā un privātā sektora sociālos transfertus un subsīdijas, samazinot transfertus vietējām un reģionālajām pašvaldībām, samazinot algas tādējādi, ka tiek samazināts pastāvīgais un pagaidu personāls un samaksa par virsstundu darbu, kā arī pazeminot darbības un kapitāla izdevumus VU;

d) Portugāle pabeidz izskatīt neizskatītās tiesu lietas;

e) Portugāle uzlabo darījumdarbības vidi, samazinot administratīvo slogu, ko panāk, uz visām ekonomikas nozarēm attiecinot vienkāršošanas reformas (vienotie kontaktpunkti un bezlicenču projekti). Portugāle jo īpaši pielāgo saturu un informāciju, kas pieejama vienotajos kontaktpunktos, lai nodrošinātu atbilstību Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2006/123/EK (2006. gada 12. decembris) par pakalpojumiem iekšējā tirgū ⁽¹⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2005/36/EK (2005. gada 7. septembris) par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu ⁽²⁾. Portugāle atvieglo kredītu pieejamību MVU, tostarp īstenojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/7/ES (2011. gada 16. februāris) par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos ⁽³⁾;

f) Portugāle pielāgo vienotajos kontaktpunktos pieejamo saturu un informāciju attiecībā uz noteikumiem, ko piemēro 44 īpašajām nozarēm, lai nodrošinātu atbilstību Direktīvas 2006/123/EK prasībām, pielāgo vienotajos kontaktpunktos pieejamo saturu un informāciju par noteikumiem, kas piemērojami 13 īpašajām nozarēm, kas bija grozīti, lai nodrošinātu atbilstību Direktīvas 2005/36/EK prasībām;

g) Portugāle turpina īstenot privatizācijas programmu, ko paplašina, lai iekļautu papildu uzņēmumus un aktīvus, kas saprašanās memorandā norādīti pārdošanai vai koncesijai 2013. gadā.

8. Vispārējās valdības budžeta deficīts 2014. gadā nepārsniedz 2,5 % no IKP. Lai sasniegtu šo mērķi, Portugāle 2014.–2015. gada laikā piemēro visaptverošu izdevumu samazināšanas plānu, kura apjoms ir aptuveni EUR 4 miljardi. Visaptverošu izdevumu pārskatīšanu, lai pilnībā noteiktu papildu ietaupījumu avotus, veic, sagatavojot sesto pārskatīšanu, un pasākumi tiek pilnībā precizēti 2013. gada februārī. Fiskālās konsolidācijas plānus 2014.–2015. gadam pilnīgi definē 2013. gada stabilitātes programmā.

9. Nolūkā atgūt uzticību finanšu nozarei Portugāle tiecas saglabāt atbilstīgu kapitāla līmeni banku sektorā un nodrošina sakārtotu parādsaistību samazināšanas procesu. Šajā nolūkā, lai uzturētu finanšu stabilitāti, Portugāle īsteno Portugāles banku sektora stratēģiju, par ko vienojas ar Komisiju, ECB un SVF. Konkrēti, Portugāle:

⁽¹⁾ OV L 376, 27.12.2006., 36. lpp.

⁽²⁾ OV L 255, 30.9.2005., 22. lpp.

⁽³⁾ OV L 48, 23.2.2011., 1. lpp.

▼ **M6**

- a) iesaka bankām ilgtspējīgā veidā stiprināt to nodrošinājumu garantijas;
- b) nodrošina to, ka bankas vēlākais līdz 2012. gada beigām sasniedz programmas mērķi 1. līmeņa pamata kapitāla rādītāju 10 % apmērā;
- c) nodrošina līdzsvarotu un sakārtotu parādsaistību samazināšanu banku sektorā, kas joprojām ir ļoti būtisks uzdevums, lai pastāvīgi likvidētu finansējuma nelīdzsvarotību. Banku finansējuma plāni vērsti uz aizdevumu un noguldījumu attiecības samazinājumu 2014. gadā līdz orientējoši aptuveni 120 % un uz atkarības samazināšanu no Eurosistēmas finansējuma vidējā termiņā. Minētos finansējuma plānus pārskata reizi ceturksnī;
- d) turpina racionalizēt valsts īpašumā esošo *CGD*;
- e) optimizē līdzekļu atgūšanas procesu, ko *BPN* nodevusi trīs īpašam nolūkam dibinātām sabiedrībām, kas atrodas valsts īpašumā, uzticot līdzekļu pārvaldību kā ārpakalpojumu profesionālai trešai personai ar pilnvarām pakāpeniski laika gaitā atgūt līdzekļus. Portugāles valdība kredītu pārvaldītāju izvēlas, izmantojot konkursa procedūru, un pilnvarās iekļauj atbilstīgus stimulus, lai maksimāli īstenotu līdzekļu atgūšanu un samazinātu darbības izmaksas. Portugāles valdība nodrošina savlaicīgu meitasuzņēmumu un pārējo divu valstij piederošo īpašam nolūkam dibināto sabiedrību aktīvu izvietojumu;
- f) saskaņā ar sākotnējiem priekšlikumiem sekmēt ierosināto finansējuma alternatīvu daudzveidību uzņēmējdarbības sektorā izstrādā un novērtē dažādos iesniegtos risinājumus ar mērķi noteikt prioritātes. Portugāles valdība novērtē Savienības prasībām atbilstīgo valdības finansēto eksporta kredītu apdrošināšanas sistēmas efektivitāti nolūkā veikt pienācīgus pasākumus eksporta veicināšanai;
- g) nodrošina sākotnējos un periodiskos noregulējuma fonda finansēšanas pasākumus divos posmos – pirmkārt, līdz 2012. gada novembrim apstiprinot dekrētu par banku iemaksām noregulējuma fondā un, otrkārt, vienu mēnesi vēlāk apstiprinot uzraudzības paziņojumu par banku īpašām periodiskām iemaksām, līdz 2012. gada oktobra beigām pieņem uzraudzības paziņojumus par atjaunošanas plāniem, līdz 2012. gada novembra beigām pieņem noteikumus par noregulējuma plāniem un līdz 2012. gada oktobra beigām pieņem noteikumus par pagaidu banku izveidošanu un darbību saskaņā ar Savienības konkurences noteikumiem. Priekšroka tiek dota sistēmiski svarīgu banku atvērēšanas un turpmāko noregulējuma plānu pārskatīšanai;
- h) izveido sistēmu, saskaņā ar kuru finanšu iestādes iesaistās mājsaimniecību un MVU parāda ārpustiesas pārstrukturēšanā un īsteno rīcības plānu, lai veicinātu sabiedrības informētību par pārstrukturēšanas instrumentiem.

▼M6

10. Lai nodrošinātu, ka tiek nevainojami izpildīti programmas nosacījumi, un lai palīdzētu ilgtspējīgā veidā novērst nelīdzsvarotību, Komisija pastāvīgi sniedz konsultācijas un padomus par fiskālajām, finanšu tirgu un strukturālajām reformām. Portugālei sniegtās palīdzības satvarā kopā ar SVF un sadarbībā ar ECB Komisija periodiski pārskata pieņemto pasākumu efektivitāti un ekonomisko un sociālo ietekmi, kā arī iesaka vajadzīgos labojumus nolūkā sekmēt izaugsmi un darba vietu radīšanu, nodrošināt nepieciešamo fiskālo konsolidāciju un samazināt nelabvēlīgu sociālo ietekmi, jo īpaši attiecībā uz visneaizsargātākajām Portugāles sabiedrības daļām.

▼B*4. pants*

Portugāle atver īpašu kontu Portugāles Bankā, lai pārvaldītu Savienības finanšu palīdzību.

5. pants

Šis lēmums ir adresēts Portugāles Republikai.

6. pants

Šo lēmumu publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.